Prosimo, poglejte na naslova za dan, ko poteče. V teh časih ...nja cen, potrebu- ...lovanje. Skušajte ...naprej plačano.

Periodical Division Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ZA NEKAJ VEČ KOT 2c na dan dobivate... "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (izvzemši sobot, nedelj in praznikov

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 37. - Štev. 37. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, THURSDAY FEBRUARY 25, 1943 — ČETRTEK, 25. FEBRUARJA, 1943 VOLUME LI. — LETNIK LI.

FELDMARŠAL ROMMEL ZOPET BEŽI

Zavezniki so nepričakovano z artilerijo, aeroplani in tanki napadli Rommelovo armado in jo prisilili k umiku. — V Kasserine prelazu je bila armada strahovito tepena. — Težko da bo mogel Rommel še pričeti kako ofenzivo.

Včeraj so združene ameriške in angleške čete z nepričakovanim in silnim vdarcem prisilile Rommelovo oklopno armado, da se je naglo umaknila od Thale proti Kasserine prelazu, kjer je zavezniška artilerija neusmiljeno obstreljevala umikajoče se Nemce. S tem je Rommel v Tuniziji doživel prvi poraz in ta poraz je velik.

Rommelova armada se v velikem neredu rine skozi ozki prelaz, medtem ko jo zavezniška aretilerija in aeroplani vseh vrst neusmiljeno obstreljujejo in bombardirajo.

Ujetih je bilo več sto Nemcev in Italjanov in razbita je bila najboljša Rommelova 21. oklopna divizija, kar pomeni za zaveznike tako veliko zmago, da Rommel ne bo nikdar več mogel pričeti kake večje ofenzive v namenu, da razdeli ameriško in angleško armado v Tuniziji.

Armada feldmaršala Rommela je bila potisnjena nazaj 14 milj, toda se še vedno nahaja 53 milj od Faid prelaza, od koder je pričela svojo ofenzivo pred 12 dnevi.

Reuterjeva časnikarska agentura poroča, da se glavna Rommelova armada že umaknila skozi Kasserine prelaz in da samo zadnje straže odbijajo zavezniške napade.

Vsa pokrajina od Thale pa do Kasserine prelaza je pokrita z mrtvimi nemškimi vojaki in razbitimi tanki.

Zgodaj zjutraj so pričeli zavezniški aroplani in tanki napadati Nemce, nato pa je pritisnila še artiljerija z okoliških hribov in Nemci so se pričeli umikati proti prelazu. Zavezniški pričetni zračni napad je bil silnejši, kot pa nemški ob pričetku ofenzive pri Faid prelazu.

V včerajšnji bitki je bil Rommel tako zelo tepen, da se mora reči, da se je bojni položaj popolnoma preobrnil in sicer v prilog zaveznikom. In ob istem času, ko se morajo Nemci umikati v severni Tuniziji, prihaja poročilo, da angleška osma armada generala Montgomeryja z juga zopet z veliko silo prodira proti severu.

Angleška Reutterjeva agentura poroča, da je bilo poleg glavne armade, ki se umika skozi Kasserine prelaz, ki ga obdajajo 4000 do 5000 čevljev visoki gorski vrhovi, v nekeni drugem prelazu zajetih 1000 Italjanov. Francoske maroške čete so pustile Italjane iti v prelaz, nato pa so jim izhod zaprle, zadej pa je vdaril na nje nek škotski polk.

Največja skupina ujetnikov znaša 300 nemških in italjanskih vojakov in ujeli so jih Amerikanci ob reki Hatab blizu. Tebesse. Zajeli so tudi dovolj orožja, s katerim bi bilo mogoče oborožiti cel bataljon.

Poleg velike bitke z Rommelovo armado pa so zavezniški aeroplani bombardirali Bizerto, osiško letališče blizu Kairouana in so leteli tudi čez Sredozemsko morje in potopljenih je bilo pet osiških transportnih ladij.

Nemci rušijo in pustošijo . . .

UP poroča iz Londona, dne 20. februarja, da jugoslovanska vlada v izgnanstvu je prejela vest, da so čete hrvaških ustašev, skupaj z nemškimi in italijanskimi edinicami prekoračile reko Uno v centralni Jugoslaviji.

Glasom teh vesti, je bila večina krajev in vasi, katere so gerilci izpraznili, porušena s topovskim ognjem in zažgana, tako da so ostala le še pusta pogorišča.

Mesto Krupa, ki leži 83 milj južnovzhodno od Zagreba, je bilo upepeljeno, javno poslopja, cerkve, mošeje in privatne hiše porušene — niti kamen ni ostal na kamenu.

—JIC.

Pan-ameriški Clipper eksplodiral

Lizbona. — Pan - ameriški clipper, ki je priletel iz Amerike na Portugalsko, je ob pristajanju na reki Tagus nenadno eksplodiral. Ob sedmi uri zvečer je vozil mirno po zraku čez Lizbono proti pristajališču. Prva poročila o nesreči pravijo, da je bilo pet mrtvih, vendar potankosti še niso bile znane, ko so dospele prve vesti o tej težki nezgodi.

Na clipperju je bilo 27 potnikov in 13 mož posadke. Deset oseb je bilo takoj rešenih in prepeljanih v lizbonske bolnišnice, o ostalih pa še ni nadaljnih vesti.

Nekatere vesti iz Balkana

London, 19. februarja. (Radio prejemna služba.) — Bolgarska vlada je silno v skrbeh zaradi nezadovoljnosti naroda, ki je povzročila v zadnjem času več nasilnih izbruhov: dne 8. februarja je bil ubit javni delavec, dne 13. februarja general Lukov, 16. februarja višji policijski uradnik, a 17. februarja so našli peklenski stroj v bližini plovdivskega kolodvora. Bolgarska vlada pripisuje vsa ta dejanja — dozdaj še brez dokazov — komunističnim krogom in je razpisala 300,000 levov nagrade za tozadevna obvestila. Toda nezadovoljnost je iz naroda prešla tudi na armado—vse struje bolgarske javnosti se trudijo najti Bolgariji izhod iz zagate, v katero jo je privedlo osišče.

Madžarska vlada je nameravala pod pritiskom javnega mnenja odposlati vojake, ki so se vrnili z ruske fronte, na neomejen dopust. Na intervencijo nemških oblasti pa so jih morali zopet poslati na fronto.

Iz Rumunije poročajo, da je nemški poslanik zagrozil z intervencijo nemške vojske, ako vlada ne bi uspela, zatreti sabotaže. — JIC.

Mržnja in strah vladata na Balkanu

(Johannnes Steel v New Yorku Post-u, 16. feb. 1943.) — Nemški vojaški položaj, ki stoji pod vplivom dogodkov na ruski fronti in anglo-ameriške grožnje napada na Evropo z juga in zahoda, je težko pravilno oceniti, ako se ne upošteva v vseh podrobnostih tudi položaja v balkanskih ozemljih.

Nobena izmed onih balkanskih dežel, ki so danes v službi osišča, ne veruje več v zmago Nemčije. Druga za drugo so prišle do zaključka, da je njihova edina rešitev v tem, da sklenejo kakor hitro mogoče mir z zedinjenimi narodi. Te vlade skrbno prikrivajo svojim narodom, koliko njihovih divizij je bilo uničenih na ruski fronti. (20 rumunskh, 6 madžarskih in 9 italijanskih.)

Glasom nevtralnih poročil presegajo rumunske izgube tristotisoč mož, a dva rumuska generala sta napravila samomor. O priliki teh govoric piše švicarski list "St. Galler Tageblat": "Posledica teh porazov se kaže v naraščajoči množici dezerterjev, ki nočejo v vojaško službo in se v vedno večjem številu zatekajo na Bolgarsko."

Istočasno se je razgibala živa propaganda proti nadaljevanju vojne; ves Balkan, vključno Makedonije in Grške, je nemiren in vre.

Osnovi cilj Madžarske politike po sklepu trianonskega miru, je bilo pridobivanje ozemlja. Po Muenchen so takoj naznanili Čehoslovaški svoje teritorijalne zahteve. Od tega trenotka naprej je Madžarska posvetila vse svoje moči gradežljivi politiki nabiranja teritorijalnih odpadkov z nemške mize, ne da bi pri tem Nemčiji v vojaškem oziru pomagala. — Kljub temu so ji Nemci dovolili, da zasede Rutenijo. Naslednji korak je bilo priključenje Transilvanije, katero so iztrgali Rumunom. Nato pa je prišla "zmaga" nad Jugoslavijo.

Dozdaj je Madžarom uspelo, omejiti svojo vojaško udeležbo na ruski fronti; poslali so tja komaj 9 divizij (približno 130 tisoč mož), dočim so morali prispevati večje število svojih divizij za boje proti hrvaškim in srbskim gerilcem. V primeri z maso 20 divizij, katere so Rumuni morali poslati na rusko fronto, se je Madžarska rešila iz te zagate zelo poceni, kar še danes jezi njene sosede.

Nemci so mojstri v izsiljevanju. Madžarska, kateri je pripadel levji del Transilvanije, se mora zdaj bati rumunske osvete. Rumunijo pa drže v škripcih z grožnjo, da bodo izgubili vse svoje prilobitve na vzhodu, ako bi Rusija v tej vojni zmagala.

Glede Bolgarske pa ne smemo pozabiti, da je kralj Boris leta 1936 obiskal Hitlerja in Mussolinija, in da je od te dobe naprej bolgarska zunanja politika popolnoma posvečena realizaciji ideje Velike Bolgarske —na račun Grčije in Jugoslavije — tako da je Bolgarska popolnoma zašla v vode osišča.

To je na kratko slika položaja v treh diktatorskih zemljah, ki so računale na to, da jim bo nemška "nepremagljivost" za vse veke in z malo ceno pomagala do teritorijalnega povečanja. Politika Nemčije bo uspevala le toliko časa, dokler bodo tam nastanjene divizije nemških vojakov in držale vajeti v rokah.

Gangster, ki ne more več plačevati dnine svojim hlapcem, je v hudih škripcih. Kakor pojemajo vojaške sile Nemčije, tako naraščajo in postajajo bolj precizne njene zahteve. Marijonetne vlade, katerim so naslovljene te zahteve, pa se izgovarjajo na nevoljo svojih narodov,, ki vidijo kako kopne njihove moške sile in kako njihovo bogastvo propada—te vlade se upirajo in nočejo več podpirati te v naprej izgubljene in nepotrebne stvari.

Balkanski polotok, med Črnim in Sredozemskim morjem, krije desno krilo nemške armade na vzhodni fronti. Kje bodo udarili zavezniki, na Balkan, na Italijo ali v južno Francijo, to je skrivnost Casablance; mrzlična naglica, s katero Nemci utrjujejo Jadransko in Egejsko obalo pa jasno kaže, kako ruske zmage ingrozeča dominacija Sredozemskega morja s strani Angležev in Amerikancev vplivajo na Balkan, ki je bil za Nemčijo zaloga, iz katere je črpala novih sil, a zdaj postaja zanjo težko breme.

— JIC.

Gorenji zemljevid kaže osiške utrjene postojanke v Tuniziji in na Siciliji. Zadnja dva tedna so se v Tuniziji bili veliki boji in Nemci pod poveljstvom feldmaršala Rommela so 11 dni zmagovali, včeraj pa jim je sreča odpovedala in se Nemci in Italjani zopet umikajo.

Tudi nemški oblastniki padajo . . .

London. — Kakor poroča ONA je iz različnih posmrtnih objav v nemških listih na Poljskem razvidno, da pogine marsikateri visoki nacijski uradnik nenadne in nagle smrti, katero delijo tlačiteljem poljski patrijotje.

List "Cracow Zeitung" naznanja smrt Johanna Kolodzija, vladnega gospodarskega svetovalca v okrožju Lublin, "kateri je padel vršeč svojo dolžnost do firerja."

Druge objave enako sestavljene obelodanjajo nehote nasilne smrti vladnega svetnika, načelnika nacijske stranke v Bjali Podlaski, dalje načelnika varšavske železničarske policije, železniškega policaja in predstavnika nemškega Rdečega križa.

Poljski viri pravijo, da so naciji pričeli z naseljevanjem pohabljenih nemških vojakov, ki so se borili na ruski fronti, na poljskih kmetijah v okrožju Inowraclav. Pri Krakovu so tudi postavili novo tovarno za izdelovanje letal, ki je bila očividno premeščena iz bombardiranih krajev na nemškem ozemlju.

Sladkorna pogodba med Kubo in Zdr. državami

Havana, 23. feb. — Sinoči je bilo naznanjeno, da je bil dosežen med Kubo in Združenimi državami dogovor ekonomske kooperacije in v tem dogovoru je vključen nakup 2.700 tisoč ton surovega sladkorja in sicer po 2.65 centov funt.

Nakup sladkorja od Kube vključuje tudi določbe vposlijevanja sladkornih delavcev v izvensezonskih projektnih delih.

Stalingrad bo sprejel meč kralja Jurija

London. — Časten meč, katerega je obljubil podariti mestu Stalingradu angleški kralj Jurij VI. bo sprejet s hvaležnostjo, kakor je izjavil predsednik Kalinin.

Sovjetski radio je naznanil, da bo meč sprejet kot simbol vojaškega tovarištva med ljudstvi Velike Britanije in Sovjetske Rusije.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Slovenije

IZPRED VOJAŠKEGA SODIŠČA

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z dne 5. oktobra 1942 v izvirnem besedilu.)

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveliništva Oboroženih sil "Slovenija-Dalmazija", odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

1. Kogovšku Antonu, sinu Ivana in pok. Marjane Leskovec, roj. v Smrečju 22. 1. 1898;

2. Marenčetu Leopoldu, pok. Janeza in Frančiške Štangar, roj. v Mirni 28. 5. 1902.

3. Skapinu Leonu, sinu Viktorja in Julijane Skapin, dijaku v Ljubljani 27. 2. 1919;

4. Pezdirju Francu, pok. Ignacija in Ane Rapuan roj. v Brezovic 7. 8. 1912;

5. Ferjančču Josipu, sinu Leopolda in Uršule Letinske, čevljarju, roj. 16. 2. 1912;

6. Brajkoviču Bogdanu, sinu Martina in Marije Brajkovič, čevljarju, roj. v Pisinu 5. 6. 1913;

7. Blaciki Ludoviku, sinu Josipa, dijaku, roj. v Ljubljani 20. IV. 1923;

8. Železniku Leopoldu, sinu Josipa in Angele Železnik, roj. v Ljubljani 21. 10. 1919 in tam bivajočemu;

9. Siardu Maksu, neznanih staršev, roj. v Ljubljani, 15. 10. 1919, čevljarju;

10. Logarju Josipu, sinu Antona in Pepce Lukman rojen v Ljubljani 24. 2. 1924, bivajočemu v Rožni dolini;

11. Mihelčiču Josipu, pok. Antona in Ane Gomzi, roj. v Ribnici 14. X12. 1922, bivajočemu v Ljubljani. Vsi obdolženci se nahajajo v begstvu.

Obtoženi so:

a) zločina po čl. 4. Ducejeve naredbe z dne 3. 10. 1941, ker so bili soudeleženi pri družbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in socialnega reda v državi;

b) zločina po čl. 16 iste naredbe, ker so bili člani oboroženega krdela, ustanovljenega z namenom, da bi izvrševali zločine proti državi;

c) zločina po čl. 5, omenjene naredbe, ki so delali propagando za odstranitev ali nasilni prevrat obstoječega političnega in družabnega reda v državi.

Zločini so bili ugotovljeni v Ljubljani meseca maja 1942.

Iz teh razlogov je sodišče na osnovi zakonskih členov spoznalo v begstvu se nahajajoče Kogovška Antona, Marenčeta Leopolda, Skapina Leona, Pezdirja Franca, Ferjančiča Josipa, Brajkoviča Bogdana, Blacika Ludvika, Železnika Leopolda, Siarda Maksa, Logarja Josipa, Mihelčiča Josipa za krive zločinov prevratne združbe in oboroženega krdela ter jih kot take obsodilo v dosmrtno ječo, stroške razprave in posledice, vključno trajno prepoved opravljat; javne službe, zakoniti preklic ter na objavo pričujoče sodbe po enkrat v "Piccolu" in v "Jutru".

Nemiri v Milanu

Reuter poročilo, ki je dospelo v London pravi, da je oddaja marokanskega radia trdila danes, (23. feb.) da je moralo v Milanu vojaštvo zadušiti nemire, ki so izbruhnili v Fiat tovarnah, v Milanu. Delavci so baje zahtevali izstop Italije iz vojne.

Fiat tovarne v Milanu, ki so največje važnosti za laško produkcijo vojaške opreme, so bili eden izmed poglavitnih ciljev letalskih napadov, ki jih je izvedla RAF v Severni Italiji.

Graditelji barak

London. — Nemci, ki se ponašajo z gorostasnimi idejami o preuredbi sveta, v katerem hočejo uveljaviti nekakšen novi red, so se dozdaj izkazali, da so aktualno še najbolj zmožni graditelji barak in staj, v katere poganjajo pregnano evropsko ljudstvo in pa prisilne delavske bataljone iz vseh krajev podjarmljene Evrope in iz satelitskih držav.

Po zadnjih poročilih so nacji zopet dogradili velikanske staje za prisilne delavce v Belgiji, v okrožju Florennes blizu francoske meje, kjer grade utrdbe. V teh zasilnih barakah bo nastanjenih deset tisoč delavcev.

Mnogo tisoč delavcev raznih narodnosti je zaposljenih pri gradnji obrambnih zakopov, podzemskih letališč, garaž in pri polaganju min v predelu med rekama Sambre in Meuse, kjer je strategična naravna pot za vdor v Nemčijo. (ONA.)

Hitler bo premenil vodstvo avstrijske uprave

London, 22. feb. — Spričo naraščajočih potežkoč v Avstriji, bo menda Hitler poiskušal potolažiti nezadovoljstvo v aneksirani Avstriji s tem, da bo postavil na glavna upravna mesta avstrijske nacije, ki bodo nadomestili sedanje pruske voditelje in oblastnike.

Ta sprememba bo smatrana za nekakšno avtonomijo ter bo nalagala avtomatično Avstriji večjo odgovornost do Tretjega rajha.

Od glavnih upravnih osebnosti bo odpoklican nazaj v Nemčijo Baldur von Schirach, Hitlerjev mladinski vodja in avstrijski governor, ki je po rodu Prus. Nazaj v Avstrijo bo prišel najbrž znani Arthur Seyss-Inquart in pa Herman Neubacher, bivši dunajski župan, ki je sedaj na Grškem v službi Hitlerja.

Pravijo, da bo Seyss-Inquart postal avstrijski governor. On je sedaj nacijski komisar na Nizozemskem.

Te spremembe naj bi Avstrijcem nekoliko zablinile dejstva o strahovitih izgubah avstrijskega moštva na ruski fronti, ter pokrepila ali poživela splošno razpoloženje ljudstva. — (ONA).

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2—1341

STALIN — VELIKA ZAGONETKA.

Ob priliki 25. obletnice rdeče armade je Josip Stalin izdal v ta namen posebno dnevno povelje, v katerem po vsej pravici visoko hvali junaštvo rdeče armade, ki se zopet bori — kot je rekel — da vrže Nemce izven ruskih meja.

Stalin je tudi slavil in izrazil svojo zahvalo za požrtvovalno delo delavcem in delavkam, inžinirjem in tehničnim izvedencem, ki so pokazali v ruski industriji tako veliko požrtvovalnost, ki je ni najti nikjer drugje.

In rdeče armade in ruskega naroda so se z velikim priznanjem spomnili vodilni državniki Združenih narodov in predvsem predsednik Roosevelt, angleški vnanji minister Anthony Eden in kitajski generalissimus Čankajšek.

V svojem dnevnem povelju Stalin navaja razne točke, ki zadenejo politično in vojaško strategijo Združenih narodov. Stalin z upravičenim ponosom pravi, da se rdeča armada bori "v odsotnosti druge fronte" in prenaša sama celo težo vojne.

Še značilnejša pa je Stalinova izjava, ko pravi: "Rdeča armada ni bila ustvarjena v namenu za osvajanje tujih dežel, temveč samo za obrambo meja sovjetske zemlje in namen sovjetske kampanje je nemške vpadnike pognati z meje naše dežele."

O teh dveh Stalinovih izjavah mnogo razmišljajo diplomati vseh narodov ter o njih razpravljajo vsi svetovni časopisi.

Nekateri časnikarji in diplomati pri Stalinovih besedah, da rdeča armada, "v odsotnosti druge fronte," prenaša vso težo vojne, mislijo, da se bo Stalin zaradi dolgega zavlačevanja druge fronte slednjič odločil in bo šel sam svojo pot in bo zlasti na mirovni konferenci samozavestno nastopil, kažoč na velike uspehe ruske armade.

Še bolj pa Stalin razburja diplomate, ko pravi, da "se rdeča armada bori zato, da požene Nemce iz dežele." Diplomati namreč se boje, da se bo rdeča armada vstavila, ko bo pognala Nemce do stare meje in bo pustila svoje zaveznike, da se dalje sami bojujejo z Nemci, češ, rdeča armada je storila svojo dolžnost in tuje zemlje ne maramo.

V torek so časnikarji na časnikarski konferenci predsednika Roosevelta naravnost bombardirali z vprašanji, kaj misli o dnevnem povelju Josipa Stalina ob priliki 25. obletnice rdeče armade.

Posebno ostro je predsednik Roosevelt zavrnil nekega časnikarja, ki je izrazil svojo bojazen, da se Rusija ne bo borila več, ko bodo Nemci pognani iz Rusije, rekoč, da Stalin tega ni rekel.

Časnikarjem je svetoval, da se naj rajši bolj drže besedila Stalinovega povelja, kot pa bi si ga hoteli po svoje razlagati.

Sam o Stalinovem povelju ni hotel razpravljati in rekel, da besedila tega povelja ni bral, temveč je samo v časopisih prebral naslove. Kmalu zatem pa je dodal, da pogosto naslovi v listih niso točni in zanesljivi.

Na podlagi predsednikovih odgovorov so časnikarji sklepali, da je najbrže dobil poročila o Stalinovem dnevnem povelju od državnega in vojnega departmenta in mogoče še od drugih.

Časnikarji pa so se vedno vračali k Stalinu in k govoricam, ki krožijo po Washingtonu, da se bo Stalin vstavil, ko bodo Nemci pognani iz Rusije in bo tam ostal ter bo naznanil: da je za Rusijo vojna končana in da se ne mara več bojevati, razun, če bi Nemčija še enkrat vpadla v Rusijo.

Že nekaj dni se tudi govori po Washingtonu, da bo sovjetski poslanik Maksim Litvinov odpoklican iz Washingtona bodisi začasno ali pa za trajno, v znak, da ruska vlada ni zadovoljna, ker že tako dolgo obetovana druga fronta ni bila še odprta. Teh govoric do sedaj še ni zanikal niti državni department, niti rusko poslaništvo.

Dejstvo je, da nobena druga armada ni proti Nemcem dosegla tako velikanskih uspehov kot ruska in tega se zaveda tudi Stalin, zato ne bo nič čudno, če bo, kot sedaj gre rdeča armada, tudi Stalin, ko bo dosegel svoj cilj, ki si ga je začrtal, ne oziraje se na ostale zaveznice, šel svojo pot.

Bolezni in nesreče v številkah

Statističarji, ki vse izračunajo v suhih številkah, so podali izkaz iz katerega je razvidno, da je zaradi bolezni in poškodb ter nesreč pri delu izgubljenih na leto 400 milijonov delovnih dni.

Na Rumunskem vladajo sumljive zdravstvene razmere

Radio Vichy poroča iz Rumunije, da so podali odstavko sekretarji ministerstva vojske in mornarice in minister narodnega gospodarstva — baje iz "zdravstvenih razlogov."

STARA NAROČNICA.

Vam spet pošljem naročnino za celo leto 6 dolarjev, ker brez lista ne bi mogla biti, kajti sem že nanj naročena 42 let.

Vas s spoštovanjem pozdravljam,

Mrs. Ana Mesec,
Ontario, Oregon.

ŠIVALKE

na moških klobukih; dolga sezona. — Vsaka dobi kite same ene barve in blok za celo sezono.

DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY
2 — 23, 24, 25.

Ameriškim Slovencem

Rev. K. ZAKRAJŠEK.

Takoj v prvi svoji izjavi, ko sem prišel v Ameriko, sem povedal, da se ne nameravam vmeševati v nobeno politiko. Kako sem to mislil, se mi je zdelo potrebno povedati v svoji knjigi "V morje bridkosti."

Zato sem le nerad sprejel na slovenskem narodnem kongresu izvolitev zatajnika SANS-a. Sprejel sem ga samo začasno. Zato sem tudi po kongresu namenoma povdarjal v svojih člankih, da naj bi bil letos drugi slovenski narodni kongres, ki bi izvolil v SANS osebe po resniem premisleku in v soglasnem dogovoru obeh taborov, da bi se z osebami vodstva SANSa dosegla in ohranila tako potrebna sloga in edinost med nami ameriškimi državljani slovenskega rodu. Da sem imel prav, se je pokazalo takoj po kongresu, ko se je pojavila zahteva, da odstopi predsednik. Tudi se je takoj pokazalo, da del ameriških Slovencev ni bil zadovoljen s predsednikom, drugi del pa ne z menoj. Zato sem že preje odobraval stališče Amerikanskega Slovenca, ki je zahteval, da se ne sme voliti v vodstvo SANSa nobenega, ki se je do sedaj karkoli izpostavljal za kak naš tabor. V odbor naj bi prišlo čisto nove osebe, take, ki vživajo na obeh straneh zaupanje, ker bi se samo na ta način dala ohraniti sloga v organizaciji. Zato sem tudi toliko povdarjal dvotirnost, o kateri sem se danes živo prepričal, da bi bila edino pravilna podlaga skupnega in složnega dela med nami pod skupnim vodstvom in skupnim predsedstvom obeh taborov v SANSu. Že večkrat sem rabil za dokaz zidarja.

Kaj drži dve opeki skupaj v močan zid? Vsakdo bo dejal: mavta. Pa ni res. Zidar deva mavto med opeko zato, da ju razdruži, ker bi združeni bili zanič zid. Prav tako je v takih organizacijah, kjer pridejo skupaj ljudje različnih prepričanj.

Samo do tega drugega kongresa sem sprejel mesto tajnika. Prvič je morda res, da mora biti tajnik mlada, agilna moč. Drugič sem prepričanja bil in sem še danes, da mora biti tajnik SANSa neduhovnik. Razlogi so jasni. Tretjič pa, kakor rečeno, človek, ki se do sedaj ni eksponiral na nobeno stranko, v katere smo razdeljeni, pa naj reče kdo kar hoče, Dejstvo je tukaj in se ne da utajiti, pa ga naj še bolj tajimo.

Poleg tega sem jaz trdno prepričan, da bi moral biti naš rojak odposlanec slovenskega naroda sem k nam v Ameriko, minister Fr. Snoj, duša vsega našega dela za rešitev naroda doma in naš glavni svetovalec. Zlasti sedaj, ko ni več član vlade, ne vidim vzroka, zakaj bi ga ne sprejeli med se kot rojaka in kot uradnega, če hočete tako, odposlanca naroda doma in kot voditelja vsega našega dela. Ako bi se delo ameriških Slovencev za narod doma križalo z njegovim, je gotovo, da bo samo škodilo vsemu delu, in si bomo uspehe tako drug drugemu uničevali. To sem videl jasno v dosedanjih svojem delu celi čas tukaj v Washingtonu, preje, pradno sem bil tajnik, in sedaj, odkar sem tajnik. Priznati moram resnici na ljubo, da nisem vedno soglašal z njegovo taktiko tukajšnje politike in sem mu to tudi večkrat povedal, in povedal drugim, kar mi je zameril. Vendar sem pa vedno priznaval in priznavam njegovo veliko delo, pa tudi njegove velike uspehe, ki jih je že dosegel, kakor za obnovitev nove prave Jugoslavije, tako tudi zlasti za rešitev slovenskega vprašanja. Jasno je, da ve on marsikaj, česar nihče drugi ne ve in ne more vedeti. Zato sem šel takoj po svoji izvolitvi k njemu in sem ga prosil njegove pomoči in njegovega sodelovanja, ki mi ga je tudi res obilno dal. V zadnji svetovni vojni sta prišla sem k nam kot odposlanca naroda Dr. Marušič in Dr. Vošnjak. Oba sta bila nekatoliška Slovenca. Pa se katoliški ameriški Slovenci niti za trenutek nismo pomišljali sprejeti njihovega vodstva pri našem delu za narod doma, in smo veliko dosegli. Danes je pa nasprotno dolžnost nekatoliških ameriških Slovencev, da sprejmejo vodstvo ministra Snoja, če je tudi katoliški Slovenec. Gospod Snoj je do sedaj jasno pokazal svojo nepristranost, za nekatere katoliške celo preveč, da so mu zamerili.

Ker pa vidim, da letos do drugega kongresa ne bo prišlo, da torej ne bom imel priliko se zahvaliti na tajništvu, da bi se izvolil nov odbor, in da jaz pri sedanjih razmerah, ki so se tekom zadnjih tednov razvile, ne bo mmogel izvrševati svojih dolžnosti tako, kakor bi rad in kakor bi tolika naloga zahtevala, in

ker so se tudi moje življenjske razmere spremenile v toliko, da mi ne bo mogoče stalno bivati v Washingtonu. Če pa tukaj stalno ne morem bivati, pa tudi tajniške službe ne morem vršiti, in

ker kot duhovnik vidim, da bom drugod in na drugi način, bolj primeren mojemu poklicu, več lahko naredil za svoj ubogi mučeni narod, in

ker so se pojavile med nami razne struje, za katere jaz ne morem sprejemati odgovornosti, ker sem popolnoma drugačnega prepričanja,

zato sem pa 22. februarja poslal predsedniku SANSa Mr. Kristanu svojo resignacijo in s tem tudi pred javnostjo odklanjam to mesto in dajem svoj mandat nazaj v roke delegatov, ki so me volili in se jim zahvaljujem za zaupanje, ki so mi ga z izvolitvijo izkazali.

Bratje! Nihče med vami ni videl na lastne oči onega strašnega gorja, ki je padlo na naš ubogi narod doma, kakor sem ga jaz! Vsi si ga samo mislite, ko čitate poročila, ki so vsa resnična in je še več res, kakor se poroča, zato imejmo pred očmi vsi samo zmago naše ljube Amerike, ki preliva svojo kri na tolikih bojiščih sveta, imejmo pred očmi samo strašno trpljenje umirajočega naroda doma, strašne potoke krvi, s katero namaka in posvečuje našo rodno zemljo, imejmo pred očmi njegovo rešitev: Združeno Slovenijo, v novi močni in pravilno urejeni Jugoslaviji. Osebe naj ne pomenijo nič! Mi smo vsi danes vojaki, ki moramo žrtvovati vse, tudi kri, če treba, za ureditev sveta, za našo zmago in za rešitev naroda doma.

S svojo resignacijo pa ne bežim z bojnega polja kot strahopetec pred težavami, temveč naj bom padli vojak, ki se žrtvuje za korist naroda.

Note
za
PIANO,
HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Gretzi čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
PO JEZERU
KOLO
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERIŠ
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za $1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:

Zvezek 10 slovenskih pesmi za piano harmoniko za $1.—

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

SONART REKORDI
Lepe Melodije!
Št. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duquesne University tamburica orkester
Št. M575—Terezinka polka
Na planincah—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

OB OBLETNICI GEORGE WASHINGTONA.

(JIC.) — Ko smo prisostvovali proslavam obletnice očeta ameriške svobode in neodvisnosti, George Washingtona, smo imeli mi Jugoslovani posebno velikih in globokih vzrokov, da sočustvujemo z bratskim ameriškim narodom.

Naša zemlja je danes prepojena s krvjo najboljših sinov naših narodov, ki nočejo priznati tujega gospodstva, kakor ga, pred več kot poldrugim stoletjem, nista hotela priznati George Washington in ameriški narod. Kajti on ni bil le velik državnik, temveč predvsem tudi neupogljiv, skozi vse nesreče trden in stanoviten, uporen svobodoborec. Ko je začel svoj osvobodilni pokret, ni meril težkoč in verjetnosti končnega uspeha, in je vztrajal tudi v časih, ko ni bilo nobenega upanja več.

Zato je velika osebnost Geo. Washingtona prav posebno globokega pomena za nas Jugoslovane. Bil je v modernih časih prvi garileo velikega stila, ki se je boril kot upornik in med priprostim ljudstvom nabiral svoje armade, ki so se sestajale in razhajale po potrebi.

Vstaja in uspehi Washingtona so brez dvoma tudi, vzporedno s francosko revolucijo, direktno vplivale na srbski osvobodilni pokret. V tisti dobi, ko ni bilo brzojavov in železnic ko so vesti potovale počasi, je bila vstaja Karadjordje leta 1804 skoro istočasno s osvobodilnimi boji Severne Amerike.

Tudi danes še je vzgled tega velikega moža, ki je preko težkih porazov vodil do končne zmage guerilski upor proti organizirani in za ono dobo moderno urejeni armadi tujih gospodarjev, za nas Jugoslovane ravno tako važen kakor dejanska podpora velike svobodne zemlje, katero je ustvaril.

BARTENDER in OSKRBNIK

dobi službo v Slovenskem Narodnem Domu v Brooklynu. — Pismene ponudbe se naj pošljejo na American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.
2 — 23, 24, 25, 26

REVMATIČNE BOLEČINE?
Dobite olajšanje, prijetne topote s Pain-Expellerjem — čudovitim mazilom. Nad 14 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobrodelnosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller z Sidrom na škatljici.
PAIN-EXPELLER

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Vojna in plenička

V Ameriki si ljudje vedno domišljajo kaj novega in praktičnega, kar naj ameriški gospodinji in materi prihrani delo, ji ohrani lepe bele roke, mladostno svežost in čilost in tako naprej. Nikjer drugje na svetu, pravijo oglasi v naših dnevnikih in magazinih, ne najdete žen, ki bi mogle vršiti vse gospodinjske posle in materinske dolžnosti in delo, ne da bi radi tega kaj trpela njihova zunanjost — seveda, če pride kdo, ki nas pozna samo po oglasih med oni ženski svet, ki res opravlja vse svoje hišno delo, tedaj je pač malo razočaran, ker hišno delo je delo, neglede kako se ga skuša omiliti in olajšati z raznimi modernimi pripomočki in metodami.

Ženske, ki lahko plačajo, si pač lahko privoščijo marsikaj v tem pogledu, četudi niso bogate dovolj, da bi imele služkinjo. V večjem mestu jim dostavijo na dom celo plenice, ter iste pridejo dnevno ali vsakih par dni tudi iskat, da jih zopet operejo in ni treba mladi mamici niti rok omočiti radi detetovih pleničk. Koliko zlatega časa je s tem prihranjenega!

Ali zdaj je vojna in so to komodnost, meni nič tebi nič, kar lepo omejili. To pa je udarilo razvajene ameriške meščanke in malomeščanke in nekatere so v listih protestirale proti taki odredbi — vlada da bi morala v vojni imeti do detet še večji rešpek kot sicer, a namesto tega jim odvzame komodnost dostavljanja plenic.

Lepa reč zares! Koliko zlomljenih nohtov bo sedaj in koliko snežnobelih ročic bo pordečelo, ker bo treba rabiti žajfo in prati pleničke doma.

Naše matere, ki so imele navadno po cel kupček malih, niso prale le plenic, ampak celo tiste dolge povojčke, katere so znale tako spretno in trdno oviti okrog deteta, da je vzelo siromaku včasih po cel dan preden je mogel razkopati tisti nesrečni omot vsaj toliko, da je lahko malce gibal.

Jaz se spominjam, kako sem pomagala materi in tudi našima sosedama povijati družinski drobiž, kadar je bilo dosti dela na polju in doma. Še vedno vidim tiste skremžene obrazke, ki so se tako bali povojčkov, toda matere so trdile, da je za deteta dobro, če so povita v zgodnjih mesecih starosti. Tudi pranje plenic je bilo prava ceremonija. Kuhati je bilo treba lug in potem vse pleničke in povojčke lepo posušiti na solncu. Vse milo je moralo biti izprano iz detetovega perila.

Seveda so bile naše matere staromodne ali ko smo prišli v to deželo, se je pa le poznalo, da so nas vzgojile matere, ki se niso bale dela in truda, ki ga prinese dete s seboj na svet za mater. Niso nas sicer pomehkužile, toda skrbele so, da smo bili zdravi, krepki in pa, da smo se znali osamosvojiti in skrbeti zase v vsakem slučaju.

— — —

Tri pare čevljev na leto

Zdaj, ko so nam določili koliko parov čevljev bomo smeli kupiti, se spomnim na vse naše vaške "šuštarje", okoli katerih smo hodili otroci doma moledovati, da so nam popravili čevlje, da nismo v mrzlih dneh hodili bosi v šolo. Sicer se je včasih pripetilo, da je mati dovolila, da smo obuli nedeljske čevlje za v šolo, toda navadno smo morali kar bosi hoditi, če je bil stric Žive ali stric Jejčkov prezaposlijen ali prenemaren, da bi nam popravil vsakdanje čevlje. Pa smo se vseeno nekako pretolkli skozi mladost in imamo celo prav mnogo lepih in solnčnih spominov na tista otroška leta, ko so bili čevlji večen problem tako za očeta, kot za šolarje, ki so jim vedno palci gledali na svetlo — Na svetu je menda že tako, da če več človek ima, manj je zadovoljen. Godrnjanje in tarnanje ljudi, ki se boje, da bodo zdaj lačni in bosi, človeku kaže, da sitost še ni višek zadovoljstva, niti podlaga želje po napredku.

Laški general ubit

London. — Brigadirni general Enrico Pezzi, vrhovni poveljnik italijanske zračne sile na ruski fronti je bil ubit v akciji, kakor je poročal rimski radio, po katerem je vest povzel Associated Press.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo $2.00
Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani
Recepti so napisani v angleškem jeziku popekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

PRIPRAVITE OBLEKO ZA REVEŽE

Že 30 let prebiram list 'Glas Naroda'. Za mene je zelo velikega pomena, prepričan sem pa tudi, da je zanimiv tudi za drugi slovenski narod v Ameriki. Še večjega pomena po bil v starem kraju. Spominjam se ko je prihajal za menoj leta 1938-39 na Spodnjo Štajersko k Veligi Nedelji. Razvidno je bilo od čitateljev po vasi in po fari, ki so komaj čakali na novi natis. Vzelo je pa celi mesec, predno je priromal nazaj do mene, ker je hotela vsaka hiša pretuhtati in prebrati list iz Amerike. Enkrat sem le hotel vedeti, koliko jih je navdušenih za ta list. Poslal sem listič papirja s časopisom okrog čitateljev, da se vsak podpiše, kateri bo ga bral. V moje presenečenje je prišlo 48 podpisov nazaj do mene, seveda je tam tudi prihajal le en časopis "Slovenski Gospodar" a ta je prinašal eno in isto in nič odkritega za kmete.

Bili pa so po mestih napredni časopisi, kateri pa niso mogli priti revnemu ljudstvu v roke enkrat zaradi denarja, drugič pa so bili preveč odkritosrčni in radikalni. Tega pa vlada ni dopustila, da bi ljudstvo zvedelo resnico o gospodarstvu in o Jugoslaviji. Vlada ni hotela, da bi se Slovenci Hrvati in Srbi zedinili v eno močno Jugoslavijo, ker to bi škodovalo srbski monarhiji; oni so hoteli izkoriščati vsak narod posebej.

V parlamentu so pa imeli Srbi tudi večino in na ta način Slovenci in Hrvati niso mogli priti do nobenih pravic, s tem pa ne smemo misliti, da je imelo srbsko revno ljudstvo kakšne večje pravice od ostalih Jugoslovanov.

To se je šlo le za srbsko monarhijo, saj je razvidno zdaj to iz ubežne jugoslovanske vlade v Londonu, ki narod razdružuje, ne pa združuje. Torej, zdaj je čas, da se organiziramo in zedinimo v eno veliko demokratično, svobodno Jugoslavijo, in povemo ubežni jugoslovanski vladi, naj se tudi ona priključi resoluciji, katero je sprejel Slovenski kongres v Clevelandu leta 1942. Ako pa ne stori tega, ne bo imela nobenega pomena za jugoslovanski narod.

Za tako vlado, kot je bila v Jugoslaviji prej, nima ljudstvo nobenega zaupanja in tudi koristi ne. Mi, slovenski Amerikanci bomo podpirali edino le pravično demokratično Jugoslavijo. Začetek je že tukaj.

Leta 1941 po napadu na Jugoslavijo smo organizirali prvo denarno pomoč za trpeči narod v stari domovini, ustanovila se je politična sekcija za osvoboditev vsega slovenskega naroda. Po mojem mneju to ni zadosti, še bo treballo večje žrtve in organizacije. Priporočil bi še organizacijo, katera bi bila v veliko korist narodu.

Priporočil bi, da se naj vsaka slovenska družina po celi Ameriki spominja na reveže v starem kraju in naj varčuje in spravlja čisto in ponošeno obleko in naj hrani tako dolgo, da se svet pomiri in zjasni, ter se zopet odpre pot, po kateri se jim za prvo pomoč hitro pomaga obleči. Nobeden kos obleke ne bo preslab. Tudi tisti, ki nimate sorodnikov tam, naj se naprosijo, da zbirajo in hranijo za reveže, ki nimajo sorodnikov v Ameriki. Po moji lastni izkušnji bivanja v starem kraju leta 1939—1940, sem prepričan, da bo to najhitrejša in velika pomoč revežem. Za več pojasnila se obrnite na mene. Jaz sem pripravljen vzeti vsak tak odbor za pravično razdelitev.

Priporočil bi še to,, da vsak Slovenec, ki ima sorodnike v Jugoslaviji, naj da natančni naslov, kje so živeli pred vojno, da jih bomo našli po vojni. Verjamem, da bo šel odbor po vojni v Evropo in pri teh bom tudi jaz, če bom v odboru ali ne. Želim in tudi verjamem, da vsak vpošteva in razmotriva to moje priporočilo.

Andro Spolar,
Algonquin, Ill..

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

MARSIKOGA DRAŽI DOHODNINSKI DAVEK

Eden izmed mnogih nesporazumov med ameriškim predsednikom ter takozvanimi zastopniki ljudstva v Washingtonu je, ker predsednik zahteva, da si burokrati znižajo letne plače na $25,000 letno, ko so vsi delavci plačani.

Aprila meseca leta 1942 je predsednik po radio oznanil svojih sedem točk programa za preprečenje inflacije v teh časih vojne in ena izmed teh točk je bilo znižanje plač visoko plačanim gospodom. Zastopniki naroda so pa to točko iz svojega proti-inflacijskega zakona izpustili, ter deli predsedniku polno moč za regulacijo delavskih mezd in letnih plač milijonarjev. Dne 30. oktobra 1942 je predsednik izdal eksekutivno povelje, da letne plače ne bi smele biti višje, kakor $25.000 na leto.

Takoj potem so pa ti visoko plačani berači, ki se valjajo po mehkih posteljah po dnevi, po noči pa po velikih mestnih klubih, kjer jim mlade plesalke delajo kratek čas, ko z nogami po zraku muhe lovijo, pričeli letati od advokata do advokata za pojasnila, če je kje kakšna luknjica v tem povelju, skozi katero bi se jim bilo mogoče izogniti ter prejemati svoje navadne visoke plače.

Za primer si lahko vzamemo takozvana hollywoodska humorista Abbot in Castello, katera sta skušala organizirati svojo lastno družbo čez mejo v Mehiki ter se s tem načrtom izogniti ukazu predsednika. Zavedata se, da je ameriški narod vnet za njih neumnosti, radi tega ga hočeta imeti za svojo finančno molzno kravo, ter biti plačana v vojni kakor v mirnem času. Skušala sta, kakor mnogo drugih njih kalibra, uspela pa menda nista, ker Mehika je tudi v vojni na naši strani.

Razne intrige teh Burboncev niso nesle. Ker pa si sami pomagati ne morejo, jim je zopet priskočil na pomoč 75. kongres ki si je nataknil slamnati bajonet na puško, katerega bodejo lobisti "debelo mošnjarjev" kalibra toliko časa prižigali z vžigalicami, da prične goreti, kot gore danes slovenske vasi. .

Zastopniki ljudstva in njih priviligirana "garda" debelomošnjarjev se upirajo predsednikovim odredbam z vsemi intrigami legalnosti in ne-legalnosti, in to v času, ko je delavčeva plača stabilizirana na takozvani formuli malega jeklarskega trusta, ko cene življenskih potrebščin rastejo iz dneva v dan, pa če ravno bi ne smele biti višje, kakor so bile meseca marca 1942, radi proglasa iz urada za regulacijo cen, ko ameriški delavci in njih sinovi ne samo producirajo dan in noč morilno orožje za premago sovražnika, nego tudi umirajo po celem svetu za obranitev sistema bogato plačancev, ko je narod prikrajšan na deležu vsakdanjih potrebščin, da se s tem pomaga hraniti narod zaveznikov, ko je samski delavec prisiljen plačati 19 odstotkov dohodninskega davka, če s krvavimi rokami zasluži čez $500 letno, ali povprečna družina z dvema otrokoma čez $1800. Da, v tem času pa ti "veliki" patrioti za debele mošnje pa z bogato plačanimi advokati, kateri jih zastopajo v lobiji v Washingtonu, rogovilijo, da jim je nemogoče se preživljati z $25.000 na leto.

Preobrisana masa volilcev je zadnje leto v novembru poslala Rooseveltu zopet mnogo obljub požrešnežev v kongres, da ne samo njemu, nego vsakemu, kdor se zanima za hitro zmago tega klavniškega postopanja voditeljev banditov, povzročuje glavobol. Obljube volilcem se dan po volitvah požre in delo se prične v korist manjšine z obloženo mošnjo.

Zastopnik Disney je pred kratkim predložil resolucijo v spodnji zbornici, da ostanejo visoke plače, kakor so bile na dan 7. decembra 1941, ali ko je Japonska napadla Ameriko. On se gotovo ne zaveda, da smo v vojni za življenje ali smrt vsem skupaj, niti se ne zaveda (ali je pa toliko zarukan) da grupi njegovega kalibra Hitlerjeva trojica poje slavo v washingtonskih višavah.

Radi nezanimanja ameriškega ljudstva, ki si izvoli demokratičnega predsednika in republikanske zastopnike, da mu nasprotujejo na vse načine v škodo teh volilcev in delujejo za manjšino, kateri je po njih mnenju nemogoče živeti v Ameriki z $25.000 čistih letnih dohodkov na leto, se je moral predsednik zopet podati in pred par dnevi prosil (Hoover je tudi prosil) naj si ti bogataški sami znižajo plačo na $25.000, oženjeni si pa naj pridrže $50,000 letno. Tudi ta prošnja je zavržena od odbora.

Tužna ti majka naša amerika! Dočim plačuješ, se bojuješ, trdo delaš, zraven hiraš, ko gada hraniš na možganih, da te strupi v korist svoji grupi, ki se v izobilju valja in vsega ima preveč za špas, ti pa masa spavaš, kakor kralj Matjež.

Prej, ko te vrstice zagledajo beli dan v listih, bodo mogoče prepozno naravnati uro budilko, da bi to maso zbudila na delo. Minulo leto smo imeli milijonsko armado poštnih nakaznic z zahtevo na predsednika za otvoritev druge fronte v Evropi. Ali bi sedaj ne mogli imeti 20,000.000 armado poštnih nakaznic za kongresmane z zahtevo, da se tem debelomošnjarjem enkrat za vselej prepreči izkoriščati narod in njegovo vlado? Zraven tega se jim pa lahko priporoča, da če so še vedno mnenja, da se jim je nemogoče preživljati z $25.000 čistih dohodkov v Ameriki na leto, da takoj popokajo kufre, ter kakor hitro mogoče aranžirajo prvo ladjo, ki je na razpolago, da jih popelje v Nemčijo, kjer bodo lahko uživali vse dobrote Hitlerjevega "novega reda". Hitler jim bo pa postregel. če bodo kaj takega uganjali tam, kar uganjajo tukaj, s tem, da jih bo krstil z imenom "swine" ali po slovensko svinje in postavil k zidu, zavezal oči in po barbarsko ukazal gestapovcu: Ubij!

John Matekovich,
Gowanda, N. Y.

ZNIŽANA CENA
za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

prirejena

koračnica

"MLADI VOJAKI"

je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York

KULTURNO DELO V LITTLE FALLS, N. Y.

Po dolgem času se moram zopet malo oglasiti v našem priljubljenem listu "Glasu Naroda."

Prvim moram sporočiti vsem članom Slovenskega doma, da je bil na letni seji meseca januarja ponovno izvoljen stari odbor. Obenem je bilo sklenjeno, da naj se vse veselice, ravno tako kot so bile v prejšnem letu, ako le mogoče, ter da se kupi še nekaj zveznih bondov. Torej prva veselica se vrši v soboto zvečer dne 6. marca in sicer maškarada. Razdelilo se bode tudi nekaj nagrad med maskirane. Vstopnina bode 25 centov za osebo. Na pustni torek bode tudi ples, toda brez vsake vstopnine. Na obeh veselicah bodo igrali harmonikarji. Vsako leto smo imeli tudi veselico za Jožefovo in večkrat s pojedino, ker pa ni dosti izgleda, da bi mogla biti letos taka pojedina, bode pa veselica vseeno na večer 20. marca.

Kar se tiče drugih veselic, datumov namreč, bode že še pravočasno poročano. V imenu članstva vabim vse tukajšnje Slovence kot tudi vse iz bližnjih okolic, da se kolikor mogoče udeležite teh prireditev. Obenem se Slov. dom prav prisrčno zahvali vsem tistim, kateri ste količkaj pripomogli k boljšemu uspehu vseh dosedanjih prireditev.

Veseli nas, da nas tudi naši bližnji slovenski gozdarji večkrat pridejo pogledat in se malo razveselit. Hvala jim!

Pred par tedni sem tudi jaz obiskal Mr. Floyd Mikličevo kampo, toda malo prepozno zvečer, kajti pot k njemu še ni bila posebno trda in tako smo s par drugimi gozdarji obtičali v snegu, dokler ni prišel Mr. Miklič z traktorjem po nas, ter vlekel karo in nas do kempe in potem nas pa še dobro postregel. Torej prisrčna hvala Floyd in celi družini! Hvala tudi Mr. Arko-tu, in Mr. Knausinu, ker sta šla precej poti nazaj z menoj in pomagala, da sem prišel srečno iz slabe poti. Ob priliki upam, da bom že povrnil.

Na društveni seji društva sv. Jožefa ABZ, v nedeljo 14. febr. je ostal od kolektanja za delegata na Slovenski nar. kongres odda slovenski sekciji J.P.O. ter da se še iz blagajne doda 5 dolarjev, ravno tako tudi da se naj skliče vse odbornike vseh društev na večer 18. februarja, da se kaj ukrene glede politične akcije. Udeležilo se je dotične seje več odbornikov, toda ne kot je bilo pričakovati vendar je bil izvoljen odbor, o katerem bode še poročal njegov tajnik, Frank Gregorin.

V četrtkovi štev. "G. N." sem zopet čital mala pisma, katera si pišejo učenci Slovenske šole v Brooklynu ter sem se spomnil, da sem še dolžan obljubo Mr. A. Svetu, da bom nekaj napisal o njih, kar sem jaz, moja žena ter moja sestra in njeni dve hčeri videli na predstavi pred Božičem v tamkajšnjem Slov. domu. Ker pa je bilo že mnogo poročano o njih, se mi vsi tudi strinjamo s tistimi poročili, ter nam še danes ne gre iz glave, da so se mogli tako majhni otroci naučiti tako lepo izgovarjati slovenske besede in tako lepo peti, ter kaj pa še titsi umetni ples. Še danes vidim, kako nas je vse prevzelo, ko smo videli tako mlado dekle plesati umetne plese, kot so jih izvajale umetne plesalke na svetovni razstavi. Vsa čast gre vsem učiteljicam in drugim, kateri so se toliko potrudili, da se je lahko izvajalo kaj takega. Veselilo nas je tudi, da smo se spoznali tudi z Mrs. A. Krasna, Mrs. Furlan in še nekaterimi drugimi rojaki, s katerimi smo se še po igri zabavali, dokler ni bil čas za odhod. Iskrena hvala Mr. A. Svetu, ker nas je vedno povsod spremljal in nam razkazoval, kar mu je bilo največ mogoče ob tistem mrzlem času v New Yorku in Brooklynu, ravno tako tudi vsem drugim za gostoljubnost. Upamo, da se še kdaj tako snidemo skupno.

Vam gospe učiteljice slovenske šole, kot tudi vsem učencem in učenkam pa želimo obilo napredka. K sklepu pozdravljam vse rojake po širni Ameriki in drugod, posebno pa naše fante vojake.

Frank Masle,
Little Falls, N. Y.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 30-LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo $10,000. smrtnine in $18,267 bolnine in ima v blagajni $16,466.70.

Naloženi denar je: $ 5000.00 Defense Bonds
$ 4050.00 U. S. Savings Bonds
$ 7416.79 naloženih v bankah

Skupno $16,466.79

Odbor za Leto 1942:

Predsednik: MIHAEL UREK, 82 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.
Podpredsed.: Zapisnikar: ANDREJ IVANŠEK, 290 Harmon St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH, 983 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.

Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC, 7225 — 67th Place, Glendale, L. I.
II. VINKO ZALOKAR, 71-09 — 69th Street, Glendale, L. I.
III. JOHN YURKAS, 405 Himrod Street, Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.

Društvo zboruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — $1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor .... .50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor .... .50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor .... .50

Frane Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV .... .65

Ferdo Juvanec—Iz MLADIH LET. moški zbori .... .65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) .... .50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj Soca je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo .... .30

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjička dva; Dobiv sem pismece; Slovo; Je vpihalla luč .40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belcaranjska) .... .20
Vso noč pri potoci .... .20
Jurjeva .... .25
Hodi Micka domo; Kaj drugega bočem; Zdravica .... .30

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Po gradini .... .30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj .... .20
Slovanska .... .20

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica .... .30

MARKO PRELOVEC:
Le enkrat še .... .20
Slava delu .... .30

HR. VOLARIČ: Rožmarin; .100
PAVČIČ: Potrkan ples .... .35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) .40
Orlovske himne (Vodopivec) .... .50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) .75
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) .... .30
V pepelnični noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) .... .40
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) .... .30
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo .... .20
Naši himni, dvoglasno .... .30
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori .... .40

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk .... .75
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor (Bajuk) .... .30
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri .... .30

ZA CITRE:
Poduk za citre. — s zvezki — (Kuljaljski) .... 1.—

ZA KLAVIR:
Buri prideje. — Koračnica — .... .30

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

"GARDEN ENCYCLOPEDIA"

Prejeli smo omejeno novo zalogo knjig v angleškem jeziku po imenu "The Garden Encyclopedia", katerim je cena poskočila ter stanejo sedaj $3.50 komad s poštnino vred. Kdor želi imeti to knjigo, naj jo naroči čimprej mogoče, ker letos je veliko zanimanje za strokovne knjige o vrtih in zaloge, kaj lahko hitro potečo. Knjiga je izvrsten "buy" za denar. — Knjigarna Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th St., New York City.

—Taškent—

Ruska povest iz dni velike lakote.

Napisal: ALEKSANDER NEVEROV

7

Dvakrat je zbežal Miška okrog vlaka. Nikogar ni, ki bi ga dvignil v vagon. Kaj storiti? Mužiki sedajo na odbijače, in babe lezejo na strehe. Miška skoči na odbijač in zakriči:

"Zlezi sem!"

Serjoška se trudi, pa ne gre.

"Daj, da te vzdignem!"

"Padem doli!"

Močno se je razjezil Miška. Zobe je stisnil.

"Dobro se drži!"

Serjoška je objel z obema rokama železni odbijač; ne vidi ničesar.

"Zdrobilo me bo tukaj!"

Poleg v vagonu zmerja vojak mužike.

"Marš, doli!"

Vztrepetal je Serjoška.

"Batjuška!"

Miška mu šepeta:

"Molči."

"Miška dragi, padel bom."

Sedaj se Miška dodobra razsrdi. Pljune na odbijač in reče jezno:

"Padi! Se bom pa sam odpeljal."

Serjoška je utihnil. A vojak je zagledal Serjoškovo glavo.

"Kdo je tu?"

Zasačena sta.

"Zlezita doli!"

Ni pomoči, treba bo iti. Miška se je začel pogajati.

"To je, sodrug rdečevojnik, to je dečko iz naše vasi. Gre z menoj."

"A kdo si ti?"

"Lopatinskij iz Buzuluškega ujezda. Greva v Taškent po kruh."

"Pokaži dokumente!"

"Potni list?"

"Ti bom dal potni list!"

A drugi vojak kriči zadaj:

"Kar orta-čeki ju izroči!"

Jeknilo je Miškovo srce:

"Propadla sva."

Serjoška ni bil ne živ ne mrtev. Prijel ga je vojak za roko ter ga sunil v hrbet

"Smrkovca! Samo v napotje sta! Transport ovirata!"

To imaš sedaj. Šla sta po kruh v Taškent, a prišla sta v roke orta-čeki. In orta-čeka, če druge ne, ju bo sodila. Miška je to vedel, ker je čul mužike o tem govoriti. Zelo so se mu hudovali. Če bi vojaku dal kakšno malenkost. Ali ni denarja! Če bi se začel jokati, vojak ne bi verjel. In vlak se bo odpeljal. Vrti se Miškova glava, razne misli se pode po nji, ali ničesar si ne more izmisliti. Vidi, da Serjoška plače. Zadnji hip se je odločil, poizkusiti z zvijačo.

"Kaj pa stokaš? Saj nas vendar ne peljejo v ječo! Ko se prepričajo, od kod sva, naju spuste.

Nato je rekel vojaku laskajoče:

"Z nami res ne gre drugače. Vsi lezemo, kamor ni treba."

Vojak molči..

"Sodrug, rdečevojevnik, kaj naju res ni mogoče pustiti? Gladujeva!"

"Stopaj, stopaj! Jutri se lahko pelješ."

Miška je pomislil:

"Kako bi ga ogoljufal?"

Prijel ga je za roko in zašepetal:

"Sodrug, rdečevojnik, glej, mužik je zopet zlezel v voz."

"Kje?"

"Glej, tam za vagoni."

Vojak gleda. Na vagonu sedita k sreči dve babi.

"Počakajta tu!"

Miška je radostno rekel:

"Čakaj, Serjoška, čakaj! Počakajva sodruga rdečevojnika! Saj se ne utegne pečati z nama."

Vojk je stekel, da odžene babi, a nikjer nobenega mužika. Kakor nalašč. Miška je popravil vrečo na hrbtu, in zašepetal Serjoški:

"Ne vpij! Daj roko!"

Sprva sta bežala zadaj za postajo, mimo kravjih hlevov. V temi sta se spodtikala ob kupčke gnoja.

Vznemirila sta spečega psa. Pes je zalajal. Serjoška se je prestrašil. Bežala sat dalje okrog vodnjaka in se skrila pod vagone zadaj. Počepnila sta, nato sta se plazila dalje. Miška je poduhal svoje roke in pljunil.

"Tfu! Kakšna mesnaga je tu čepela! Pazi, da se ne umažeš!."

"Sem se že."

"Ne prijemaj se me!"

Pogledala sta izpod vagona. Nobenega človeka ni videti. Kaj je to? Ljudski glasovi udarjajo iz daljave na njuna ušesa.

"Serjoška, zašla sva."

Krenila sta naglo na drugo stran. Tu je stroj tik pred nosom.

"Glej, tu je!"

A na stroj se plazijo mužiki z babami.

"Ne kričita!"

Miška sune tovariša v hrbet: "Splazi se!"

"A ti?"

"Stopaj, ne govori z mano."

Ne sme se obotavljati. Miška je vodja. Serjoška se je splazil na stroj, a ne ve, kam bi sedel. Komaj se je oprijel, že se je opekel.

"Miška, tu je peč."

Naenkrat silen žvižg nad samo glavo, a doli pod nogami fu—fu—fu. Serjoški so se naježili lasje.

"Batjuška!"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz slovenskih naselbin

POROČILO IZ USTANOVNE SEJE

Slovensko javnost bo zanimal potek ustanovnega sestanka, ki se je vršil dne 21. januarja, katerega namen je bil organizirati pomožno in politično akcijo v pomoč zasužnjenemu narodu v stari domovini.

Odziv na sestanek je bil povoljen. Skoro vsa pittsburška društva so bila zastopana, z več ali manj zastopniki in poleg teh je bilo tudi več posamezniklov, ki so pripravljeni sodelovati za skupno stvar.

Skoz in skoz je prevladovala složna misel zbornice, da naj društva, kot posamezniki storijo vse, da se pomaga rešiti ljudstvo suženjskih muk, v katere je vkovano. .

Za uspešno izvajanje te pomoči se je smatralo potrebno in najprimerneje, da se ustanovi podružnica SANSa, katerega naloga je, osvobojenje in združenje vseh Slovencev pod okvirjem demokratične in ljudske vlade, nove Jugoslavije. K tomu se tudi nato izvoli začasni odbor in sicer: Predsednik Dr. F. Arch; podpreds. Jos. Sneler; tajnik Frank Oblak, blagajnik Rev. Kebe in 3 nadzorniki.

Zavedajoč se, da bo za izvedenje te plemenite ideje zahtevalo veliko borbe in dela, in da bi uresničenje iste bilo sploh nemogoče, ako pri tem ne sodelujemo prav vsi ameriški Slovenci. Nalogo, katero je glavni odbor tega Sveta prejel na Slovenskem narodnem kongresu v Clevelandu, bo izvedljiva le, ako jo vsi podpiramo. Pri tem delu bo seveda v prvi vrsti potrebno vedno trkati na vrata ameriške vlade in dobiti sposobnih mož, katerim bodo ta vrata tudi hoteli odpirati. Mi ameriški Slovenci imamo sicer več mož, ki bi bili za ta posel na mestu, toda prvi vsekakor pride pri tem v poštev naš Louis Adamič.

Znano je, da ima Mr. Adamič širše poznanje med temi krogi, ne le kot ameriški pisatelj, temveč tudi kot velik svobodoljub. Zato lahko z mirno vestjo pričakujemo, da bo imel uspeh in znal uporabiti ves svoj vpliv za osvobojenje svojega zasužnjenega ljudstva.

Od tukaj torej smemo pričakovati in upati vse dobro. Črni izgledi so pa na videku od same jugoslovanske vlade v Londonu. Molčečnost te vlade je nevarna, je zapisal Mr. Frank Kerže s komur se prav radi strinjamo. Najžalostnejše in vsega obsojanja vredno je pa pri vsem tem še to, da se nič ne stori za pomirjenje in preprečenje bratomornih bojev med partizani in Mihajlovičem.

Iz tega se da sklepati, da vlada želi imeti vse lepo po starem t. j. ravs in kaus, na desno in levo, po idiličnem balkanskem vzorcu, seveda.

Zato bo treba ameriškim Slovencem napeti vse sile, da se pridobi ameriška vlada, ki naj bi dala ob sklepanju miru ljudstvu priliko, da postavi svojo demokratično vlado, kakoršno si sama želi, kakor se glasi njen glasoviti Atlantik čarter.

O teh in podobnih stvareh v svrho boljšega razumevanja, za kaj se gre, se bo še razlagalo na naši prihodnji konferenci, ki se vrši dne 7. marca ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu.

Pridite vsi, da začrtamo smernice, po katerih bomo mogli izdatnejše pomagati pri ti, nad vse potrebni in človekoljubni stvari.

Frank Oblak, t. č. tajnik
Pittsburgh, Pa.

NOVA KNJIGA MU JE VŠEC

Cenjeno uredništvo "Glasa Naroda": — Jaz spodaj podpisani prosim za mali kotiček v listu "G. N." Hočem nekoliko opisati svoje zakasnelo poročilo o knjigi, ki jo je izdal Rev. K. Zakrajšek po imenu "Ko smo šli v morje bridkosti". Ta knjiga vsebuje samo dogodke, ki so se godili v naši stari domovini med časom, ko je bil še Rev. Zakrajšek v domovini. Ko je pa ta knjiga jako zanimiva za slovenski narod, tako da bi jo vsaki saj deloma dobil prebrati in ko začneš brati, bi najraje bil kar v tistem trenutku skozi knjigo.

Torej rojaki Slovenci po veliki Ameriki, kdor še ni naročil te knjige, naj to stori takoj, dokler zaloga ne poide, kajti brez knjige ni mogoče zvedeti, kako se je godilo in se še godi v naši rojstni domovini, ker strašni so bili dogodki, ko se je ožemala slovenska kri. Vse to nam pokažejo slike v knjigi.

Hočem tudi malo opisati razmere po naših kmetijah. Zimo imamo jako hudo in dolgo, pričela se je že nekako v novembru, in ker nas je trla in nas še tare in ne vemo, kako dolgo nas še bode. Najhujši mraz je bil 16. in 17. februarko je stisnilo toplomer 32 stopinj pod ničlo, ponekod pa še več. Vendar pa do danes še nismo izgubili upanja, kajti povrnila se bo spomlad in takrat bo vse pozabljeno, ko se bodo vrnile ptičice selivke, slavček in vse druge, tako da jih bo zopet polni log. In tako se bode tudi kmet prebudil iz svoje zimske okorelosti, na kar se mu bo treba zopet pognati na preobrat zemlje za pospešitev vsakovrstnih pridelkov.

Za sedaj nimamo kaj posebnega pisati, ker sedaj se kmet največ drži v hlevih pri živini, ali v hiši pri dobro zakurjen peči.

Pozdrav vsem Slovencem širom Amerike ter "Glasu Naroda" obilo uspeha in naročnikov.

August Konchar,
Millford, N. Y.

IZ DETROIT, MICH.

V Detroit, Mich., smo si ustanovili dne 7. februarja podružnico SANSa. Na skupnem zborovanju društev se je pokazalo, da se naši rojaki zavedajo, da le mi ameriški Slovenci smo zmožni pomagati mučenim in teptanim bratom in sestram v stari domovini.

SANS kljub zaprekam dobro dela. (Priznanje vlade v Washingtonu izposlovano za Slovenijo je pomenljivo in za nas ameriške Slovence dalekosežno. SANS bo mogel uspeti le z našo gmotno in moralno pomočjo in doseči to, kar je sklenil Slovenski narodni kongres v Clevelandu.

Naša podružnica SANSa za Detroit in okolico, bo imela svojo drugo sejo v nedeljo 7. marca ob 2. popoldne v Slov. delavskem domu na 437 So. Livernois. Vabljeni ste vsi, ki ste bili na ustanovnem zborovanju in vsi, ki niste pozabili, da vas je rodila slovenska mati. Vsa društva, ki niso imela svojih zastopnikov na ustanovnem zborovanju, naj to store sedaj. Društva kot posamezniki, prav vsi, moramo postati člani te zgodovinsko pomembne organizacije. Vsi prispevki so prostovoljni, vsak naj da kolikor more mesečno, najmanjši da bo rešil košček Slovenije. .

Delujmo za popolno zmago naše nove domovine in pomagajmo našim krvnim bratom in sestram v stari domovini.

Lepa je vrtna greda,
če mlada roža jo krasi,
še lepše je srce človeka,
če plemenitost v njem živi.

Lia Menton, taj.
Detroit, Mich.

DOPISNI KOTIČEK SLOVENSKE ŠOLE

Zgornja perorisba je izšla na prvi strani zbirke "Dela Otona Župančiča" (Akademska Založba) v Ljubljani 1936) in je delo pesnika samega. Malokdo ve, da je Župančič zelo dober risar in so njegove risbe ravno tako globoke, obenem pa ravno tako preproste in lahkotne kakor njegove pesmi. Zgornjo zbirko je opremil njegov sin, arhitekt Marko, ki je od staršev podedoval dar za umetnost.

Oton Župančič je rojen 1878 na Vimici v Beli Krajini in je sedaj (upam, da je še) upravnik Opernega in Dramskega gledališča v Ljubljani. Njegova prva pesniška zbirka je izšla leta 1899. Župančič je poleg Prešerna naš največji pesnik; uživa svetoven sloves. Prekrasni so njegovi prevodi iz angleščine in francoščine (Shakespeare in Moliere.)

*

Ljubi "Glas Naroda": —

Mi vemo, da je Nikola Tesla umrl 8. januarja letos in je Tony Cerar v svojem pismu to napisal. V "Glasu Naroda" je bila napaka in nam je žal. Prosimo, nikar ne delaj v naših pismih še več napak, ko jih sami delamo zadosti.

Iz Clevelanda smo dobili slovenske knjige in smo jih zelo veseli.

Eddy Giovanelli je pa zelo shujšan po bolezni.

Pozdravljeni.

John Grill.

*

Ljubi prijatelji:—

Ker sem bil bolan in sem ležal v bolnici deset dni, nisem še nič pisal. Sedaj sem že dober. — Pozdravljeni.

Edward Giovanelli.

*

Velespoštovana ga. Furlan:—

Johnny Grill je predlagal Ženski kotiček. Ideja je res dobra. Jaz bi lahko risala jugoslovanske narodne noše. Ko bi narisala vse, bi jih lahko narisala v modernem stilu. To že bi lahko rekla. Če bi kdo imel kakšen vic (kratkočasnico) bi lahko Johnny Grill narisal, kar bi spadalo zraven.

Vaša vdana,

Dorothea Gerjovich.

SLOVENSKI VOJAKI PADLI V BOJIH

Mr. Peter in Mary Vider v Rauch, Minn., sta bila obvešče na od vojnega departmenta, da je njun sin Viljem Vider, star 27 let in samski, padel 5. dec. 1942. v bojih nekje na Pacifiku. Na fronti je bil okrog osem mesecev in je služil pri infanteriji. Bil je vesele narave in zelo korajžen mladenič. Poleg starišev zapušča pet bratov in tri sestre.

Družina Frank Fale v Sheboygan, Wis. je bila zadnje dni uradno obveščena, da je njun sin William Fale padel 24. dec. 1942 v bojih na Novi Gvineji.

Frank Kozjak ml., v St Louis Mo., star 19 let in narednik v letalskem oddelku, kamor se je vpisal prostovoljno, je padel nekje v zapadni Evropi.

ŠEST SINOV V ARMADI STRICA SAMA.

Družina rojaka John Testen v L'Anse, Mich., ima šest sinov v službi Strica Sama. Doma so še trije sinovi. Testen biva na farmi pol drugo miljo od naselbine. .

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce . . .
(Finžgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO
(F. J. Kern) — Zvezano — Cena $2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —
"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"
V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljence. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK
Spisal Franjo Dular. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. Cena $1.50

GOVEDOREJA
Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami. Cena $1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU
111 strani. Cena 50 centov

MLEKARSTVO
Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem. Cena 50 centov

OBRTNO KNJIGOVODSTVO
258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo. Cena $1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA
62 strani. Cena 25 centov

LISTKI
Spisal Ksavar Meška.
(144 strani.)
Cena 70c

MALENKOSTI
Spisal Ivan Albreht.
(120 strani.)
Cena 75c

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albreht)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Na različnih potih (Franc Frisch)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernede)
Po strani klobuk (Damir Feigel)

ŽIVI IZVIRI
Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerokoli naše zgodovinsko delo.

13 POGLAVIJ — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO
Cena $2. Poštnina plačana

Po $1 zvezek
Veridicus (Pater Kajetan)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Pingvinski otok (Anatole France)

Po $1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevskij)

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City